

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/160/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200792
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3015200792.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa L. O., nar. XY, bytom L., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/209/2015-32 zo dňa 28. apríla 2016 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/209/2015-32 zo dňa 28. apríla 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 12Sd/209/2015-32 z 28.04.2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 11.08.2015 v spojení so zmenovým rozhodnutím odporkyne č. XY zo dňa 27.11.2015 a v spojení so zmenovým rozhodnutím odporkyne č. XY zo dňa 17.12.2015 a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok odôvodnil tým, že posudkový lekár ústredia na základe odborných nálezov založených v zdravotnej dokumentácii dospel k záveru, že navrhovateľ je invalidný, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je už 70 %, ale je 55%, dátum vzniku dňom 15.04.2015. Uviedol, že pri rozhodovaní vychádzal predovšetkým z posudku posudkového lekára ústredia, ktorý podrobne, dostatočne a presvedčivo odôvodil, prečo je navrhovateľ invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie už na 70%, ale na 55% s dátumom vzniku invalidity dňom 15.04.2015 a navrhovateľ predloženými listinnými dôkazmi nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou alebo zmenu dátumu vzniku invalidity.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním, v ktorom uviedol, že vzhľadom na závažné zhoršenie zdravotného stavu nesúhlasí s výškou miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70%. Je po troch vážnych operačných zákrokoch, má problémy s chôdzou, so státím aj sedením, má oslabenú a menej citlivú ľavú dolnú končatinu, má problémy s močením a jeho zdravotný stav sa zhoršuje. Písomne doplnil návrh aj o kópiu lekárskeho nálezu zo dňa

12.02.2016 z urologickej ambulancie. Uvedol, že jeho zdravotný stav nebol posudkovými lekármi objektívne zistený, jeho zdravotný stav sa zhoršil, pridružili sa aj iné zdravotné problémy, čo preukázal odbornými lekárskymi nálezmi, preto nemôže byť invalidný na 55% (z pôvodne 70%). Dodal, že posudkový lekár nepredložil žiadny relevantný lekársky nález, ktorý by preukazoval, že nastala zmena jeho zdravotného stavu k lepšiemu a konajúci súd neprihliadol na odborné lekárske nálezy, ale priklonil sa iba k názoru posudkového lekára a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedla, že posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu vyžaduje odborné lekárske znalosti. Dokazovanie v tomto smere je vo veciach sociálneho poistenia zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to na účely správneho aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov a spochybnili v posudkoch prijatý záver.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že je potrebné ho zrušiť.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 O.s.p., dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť (dôvod na zrušenie v odvolacom konaní), ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej. Riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 6/03 z 13. marca 2003).

Krajský súd v intenciách vyššie citovaného ustanovenia nepostupoval. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol postup správneho a súdneho konania, obsah napadnutých rozhodnutí odporkyne, obsah vyjadrení účastníkov v priebehu súdneho konania a obsah posudkov, vypracovaných posudkovými lekármi sociálnej poisťovne. Poukázal na to, že posudzovaním schopnosti navrhovateľa pracovať sa zaoberali príslušní posudkoví lekári, pričom posudkový lekár ústredia dospel k záveru, že navrhovateľ je invalidný, ale miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je 70%, ale iba 55% s nezmeneným dátumom vzniku invalidity. Uvedol, že pri rozhodovaní vychádzal predovšetkým z posudku posudkového lekára ústredia sociálnej poisťovne z 05.11.2015, ktorý podrobne, dostatočne a presvedčivo odôvodnil, prečo je navrhovateľ invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie už na 70%, ale na 55%.

V odôvodnení rozsudku však abscentuje vysvetlenie krajského súdu, ako vec sám právne posúdil (vyložil) z hľadiska relevantných ustanovení zákona a ktoré požiadavky navrhovateľa a z akých dôvodov považoval za nedôvodné.

Nie je dostatočne zdôvodnené, na základe akých záverov považoval krajský súd za presvedčivé a súladné so zákonom zníženie miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť zo 70% na 55%. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že hoci v posudku posudkového lekára pobočky z 26.10.2015 bola miera poklesu tejto schopnosti určená na dolnej hranici rozsahu (70%) práve vzhľadom na chýbajúce sfinktérové ťažkosti a posudkový lekár zníženie miery poklesu zo 70% na 55% odôvodnil tiež absenciou sfinktéroých ťažkostí, krajský súd sa s uvedeným rozporom v posudkoch dostatočne nevysporiadal. Z lekárskeho nálezov vyplýva aj hypotrofia glutea a lýtka vľavo s oslabením plantárnej flexie, krívdavá chôdza,....

Krajský súd opomenul aj skutočnosť, že navrhovateľ v opravnom prostriedku namietal aj nehodnotenie doby, počas ktorej bol v rokoch 1998 až 2002, resp. 2003 čiastočne invalidný. Z posudkovej dokumentácie pritom podľa Zápisnice o rokovaní PKSZ č. IX v Trenčíne so sídlom v Novom Meste nad Váhom zo 17.01.2000 vyplýva, že navrhovateľ bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku od roku 1998 a bol uznaný naďalej čiastočne invalidným podľa § 37 ods. 3 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov s určením ďalšej lekárskej prehliadky na december 2002; z predložených spisov odporkyne nie je zrejmé, či navrhovateľ poberal čiastočný invalidný dôchodok k 31.12.2003, či došlo k zániku nároku na tento dôchodok a odkedy, resp. či u neho bolo vykonané prípadné posúdenie podľa § 263a zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

Nedostatočné zistenie skutočného stavu, resp. absentujúce právne zdôvodnenie rozhodnutia krajského súdu má za následok jeho nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní si krajský súd vyžiada od odporkyne dávkový a posudkový spis navrhovateľa, týkajúci sa čiastočnej invalidity a nároku na čiastočný invalidný dôchodok, vysporiada sa s námietkou hodnotenia dôb dôchodkového poistenia a zmenou percentuálneho posúdenia schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v posudku posudkového lekára ústredia Sociálnej poisťovne oproti posudku posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne v intenciách § 71 v spojení s kapitolou XV, oddiel E, bod 4 písm. b) a c) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Nové rozhodnutie vo veci riadne odôvodní (§ 157 ods. 2 O.s.p.) a znovu rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.